

การประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน
Social Return on Investment : SROI

การประเมินผลกระทบทางสังคม
Social Impact Assessment : SIA

การประเมินผลกระทบทางสังคม
Social Impact Assessment : SIA

ทำไมต้องประเมินผลกระทบทางสังคม?

เพื่อให้แน่ใจว่าการพัฒนา (โครงการ แผนงาน หรือ กิจกรรม) ก่อให้เกิดประโยชน์เพิ่มขึ้น และ ลดต้นทุน จากการพัฒนาเหล่านั้น

(Hecker & Vanclay, 2003)

คำถามของการประเมิน

ผลลัพธ์
ของการดำเนินโครงการ
คืออะไร

เงิน 1 บาท ที่ลงทุน
ในการดำเนินโครงการ
ให้ผลตอบแทนกลับคืนมาที่เท่า

มูลค่าของผลกระทบ
เป็นเงินเท่าใด

สามารถสร้างผลกระทบ
ได้มากน้อยเท่าใด

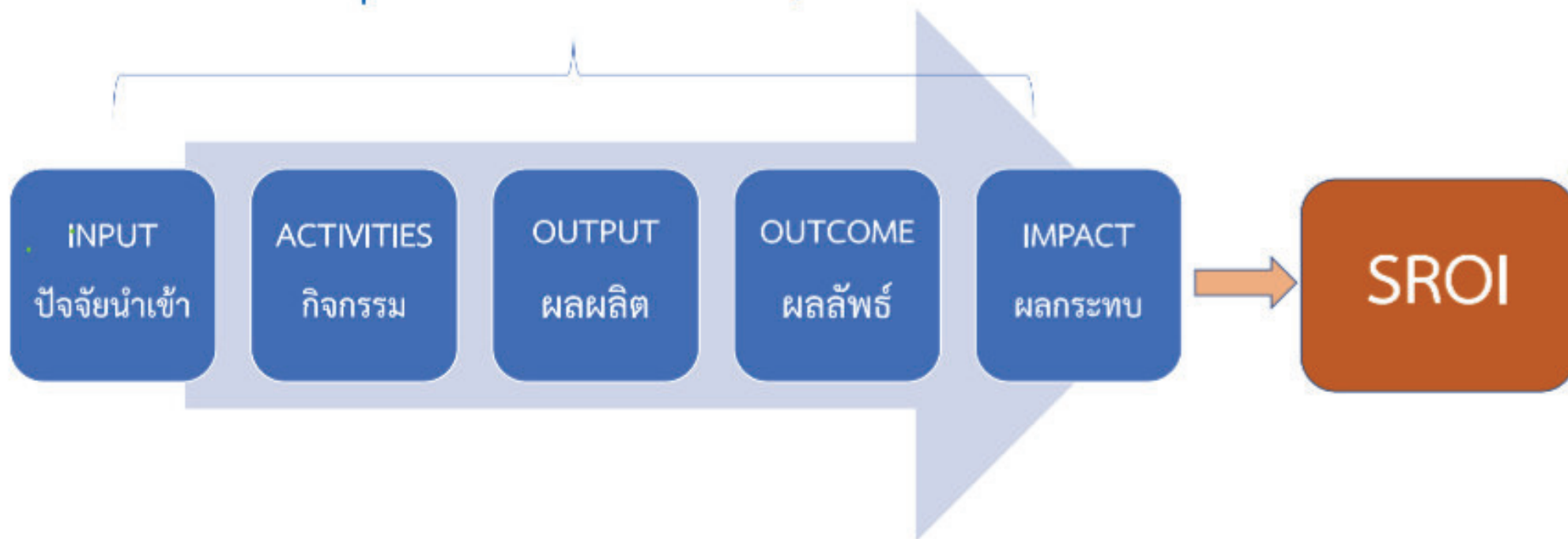
หลักการและขั้นตอนการประเมินผลกระทบทางสังคม

- 1 ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (Theory of Change)
- 2 ห่วงโซ่ผลกระทบ (Impact pathway)
- 3 ตัวชี้วัด (Indicator)
- 4 การวิเคราะห์กรณีฐาน (Base case scenario)

ห่วงโซ่ผลกระทบจากการทำโครงการทางสังคม

Social impact assessment: SIA / ToC

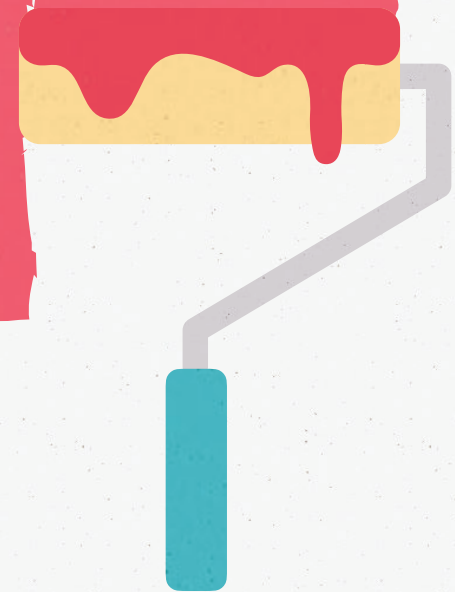
TOC/ Impact pathway / logical framework/ outcome mapping

โครงการหมู่บ้าน A

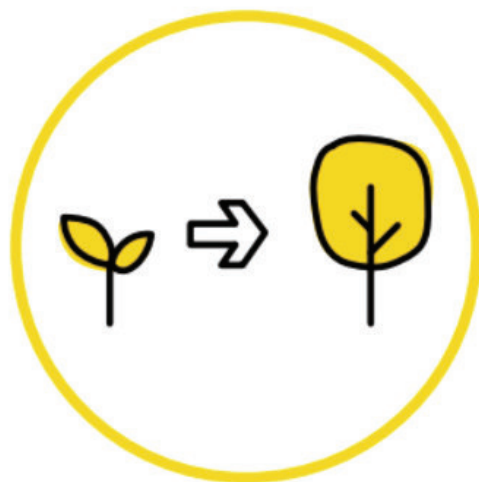
หมู่บ้าน A เป็นหมู่บ้านเกษตรกรรม ปลูกข้าวโพด อ้อย และมันสำปะหลัง มีทัศนียภาพที่สวยงาม อากาศเย็นตลอดทั้งปี หมู่บ้านนี้มีความโดดเด่น เนื่องจากมีวัฒนธรรมชาติพันธุ์ มีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น ทอผ้าพื้นเมือง การทำเครื่องจักสาน มีลักษณะของการปลูกบ้านเรือนที่เป็นอัตลักษณ์ **แต่**ปัญหาของหมู่บ้านพบว่า ในช่วงหน้าแล้ง หมู่บ้านจะประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภค ตรวจพบสารเคมีปนเปื้อนในน้ำเนื่องจากทำเกษตรกรรมโดยใช้สารเคมี คนในหมู่บ้านป่วยเป็นโรค NCD ทำให้คนไข้น รพ.สต. และจากสถิติพบว่าคนในหมู่บ้านมีแนวโน้มป่วยเป็นโรคมะเร็งสูงขึ้นในทุกปี **อีกทั้ง**คนในชุมชนประสบปัญหาความยากจน สินค้าการเกษตรถูกพ่อค้าคนกลางเอาเปรียบ บางครั้งถูกหลอกให้ปลูกพืชแต่ไม่รับซื้อ จนทำให้คนหนุ่มสาววัยทำงานออกจากหมู่บ้านเพื่อไปรับจ้างในเมืองใหญ่ ส่งผลให้คนในหมู่บ้านเหลือแต่ผู้สูงอายุ (บางส่วนมีภาวะซึมเศร้า) และนอกจากนี้วัฒนธรรมประเพณีของชุมชนเริ่มไม่มีผู้สืบทอด อัตลักษณ์ของชุมชนเริ่มหายไป บ้านเรือนที่เป็นอัตลักษณ์เก่าแก่ โดดเด่น เหลือเพียงไม่กี่หลัง

ทฤษฎีแห่งการเปลี่ยนแปลง

Theory of Change (TOC)

การระบุปัญหาที่ทำให้เกิดโครงการ...

ถ้า ➡ แล้ว

ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงของโครงการ...

ทฤษฎีแห่งการเปลี่ยนแปลง

- 1 เป็นเครื่องมือ ไม่ใช่ทฤษฎี
อธิบายความเชื่อมโยงระหว่าง “กิจกรรม” สู่ “เป้าหมายระยะยาว”
- 2 ช่วยนิยามเป้าหมาย การตอบคำถาม “กิจการนี้มอบคุณค่าอะไรให้กับสังคมบ้าง?”
“ถ้าไม่มีกิจกรรมนี้อยู่ ผลลัพธ์จะไม่เกิดขึ้น” / “สร้างคุณค่าทางสังคมให้กับใคร”
- 3 สื่อสารให้เข้าใจโดยใช้ระยะเวลาสั้น เป็นประโยคในรูป “ถ้า...แล้ว...จะทำให้/นำไปสู่...”
จะมีอะไรเปลี่ยนแปลงโดยเพิ่มขึ้นหรือลดลง

ทฤษฎีแห่งการเปลี่ยนแปลง : **ประโยคตรรกะ**

ถ้า ... (กิจกรรมในโครงการ)

แล้ว ... (ใคร-ผู้รับประโยชน์)

จะเกิด/จะทำให้/นำไปสู่ ... (Outcome & Impact สิ่งที่เปลี่ยนแปลงจากโครงการ)

ทฤษฎีแห่งการเปลี่ยนแปลง : **ประโยชน์ตรรกะ**

โครงสร้างทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง

เกิดการ**เปลี่ยนแปลง** โดยผู้ใช้อยอมรับจนนำผลผลิตไปใช้>>เกิดผลลัพธ์ และ ผลกระทบ

Input + Activities >> Outputs

Users + Adoption >> Outcomes & Impacts

“**ถ้า**ส่งเสริมให้ชาวนาปลูกข้าวอินทรีย์ **แล้ว**ชาวนา **จะ**มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น (รายได้เพิ่มขึ้น สุขภาพดีขึ้น)”

“ถ้าปลูกป่าชายเลนในพื้นที่ แล้วชุมชน จะมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น
และระบบนิเวศจะอุดมสมบูรณ์”

“**ถ้า**ผู้พิการในประเทศไทยได้รับการฝึกอบรมและหางานที่เหมาะสมให้
แล้ว ผู้พิการจะมีอาชีพ มีรายได้ **จะทำให้**ผู้พิการพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น
มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น”

“**ถ้า**โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม **แล้วจะทำให้**
ชุมชน A เป็นชุมชนการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีการบริหารจัดการที่ดี มีอาชีพ มี
รายได้ และส่งเสริมการสืบสาน วัฒนธรรมประเพณี **นำมาสู่** การเจริญเติบโตทาง
เศรษฐกิจ ยกระดับคุณภาพชีวิต ความสุขมวลรวมเพิ่มขึ้น และการดำรงไว้ซึ่ง
วัฒนธรรม ระบบนิเวศ และธรรมชาติอย่างยั่งยืน”

Brainstorm

แต่ละกลุ่ม ระดมสมองสร้างประโยคตรรกะ

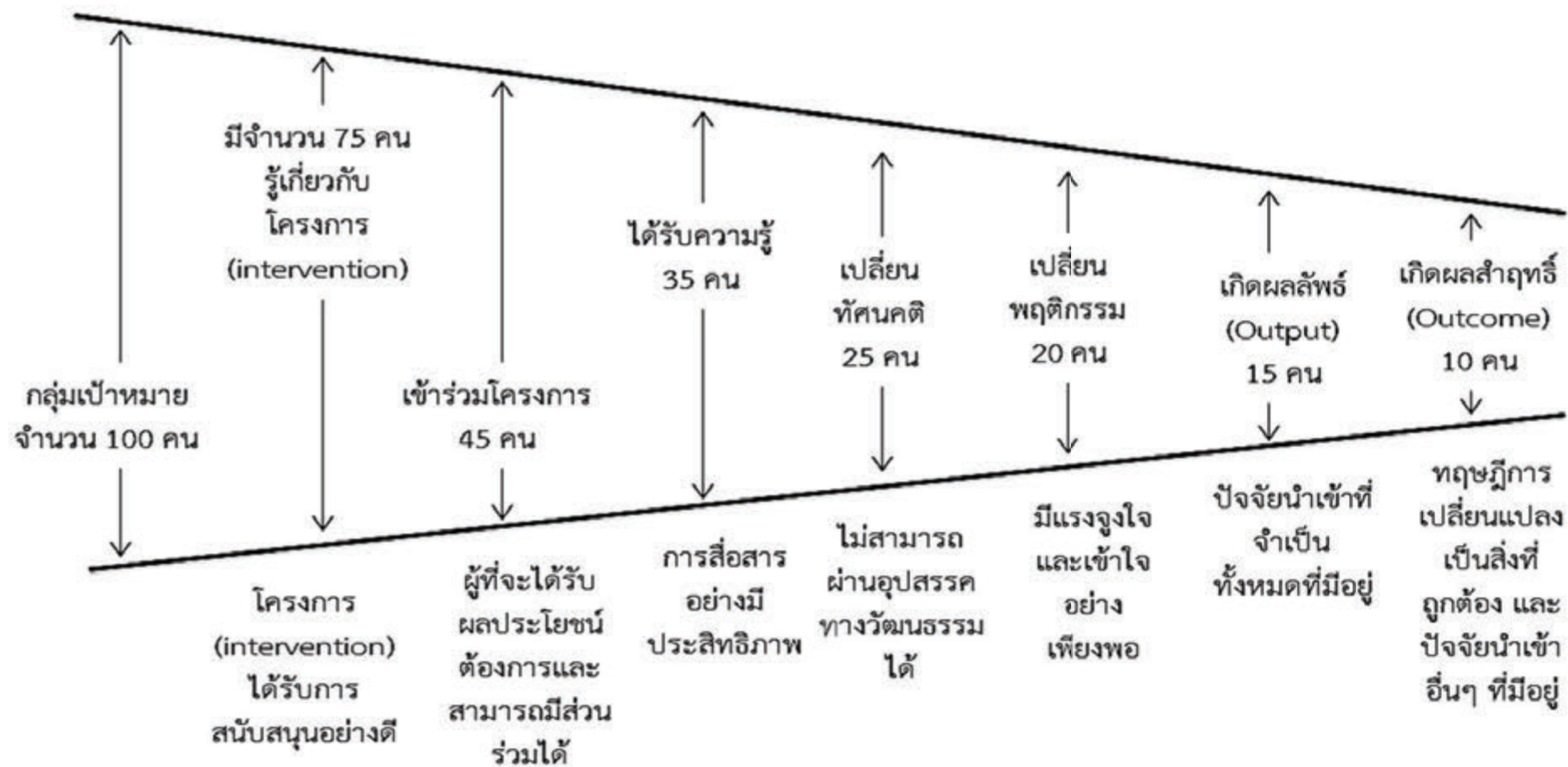
ถ้า ... (กิจกรรมในโครงการ)

แล้ว ... (ใคร-ผู้รับประโยชน์)

จะเกิด/จะทำให้/นำไปสู่ ... (Outcome & Impact)

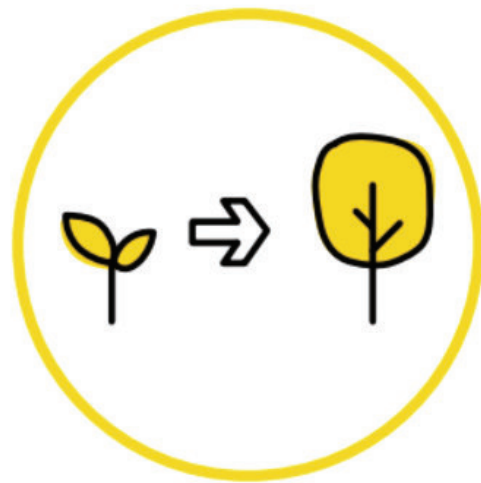
ระดมสมอง 10 นาที นำเสนอกลุ่มละ 5 นาที

การระบุปัญหาที่ทำให้เกิดโครงการ...

ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงของโครงการ...

ถ้า ➡ แล้ว

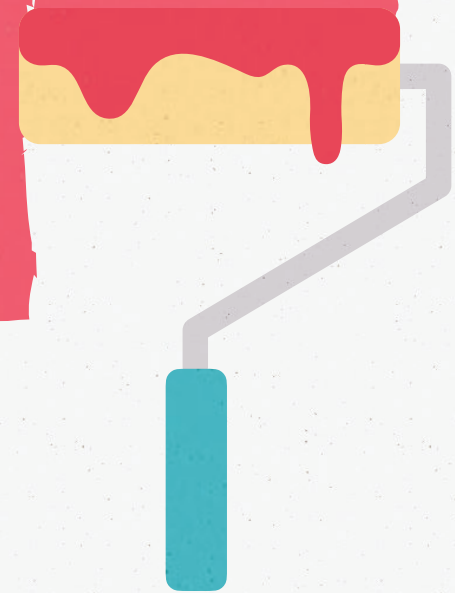
ความเชื่อมโยงทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง กับห่วงโซ่ผลกระทบ

โครงการหมู่บ้าน A

หมู่บ้าน A เป็นหมู่บ้านเกษตรกรรม ปลูกข้าวโพด อ้อย และมันสำปะหลัง มีทัศนียภาพที่สวยงาม อากาศเย็นตลอดทั้งปี หมู่บ้านนี้มีความโดดเด่น เนื่องจากมีวัฒนธรรมชาติพันธุ์ มีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น ทอผ้าพื้นเมือง การทำเครื่องจักสาน มีลักษณะของการปลูกบ้านเรือนที่เป็นอัตลักษณ์ **แต่**ปัญหาของหมู่บ้านพบว่า ในช่วงหน้าแล้ง หมู่บ้านจะประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภค ตรวจพบสารเคมีปนเปื้อนในน้ำเนื่องจากทำเกษตรกรรมโดยใช้สารเคมี คนในหมู่บ้านป่วยเป็นโรค NCD ทำให้คนไข้น รพ.สต. และจากสถิติพบว่าคนในหมู่บ้านมีแนวโน้มป่วยเป็นโรคมะเร็งสูงขึ้นในทุกปี **อีกทั้ง**คนในชุมชนประสบปัญหาความยากจน สินค้าการเกษตรถูกพ่อค้าคนกลางเอาเปรียบ บางครั้งถูกหลอกให้ปลูกพืชแต่ไม่รับซื้อ จนทำให้คนหนุ่มสาววัยทำงานออกจากหมู่บ้านเพื่อไปรับจ้างในเมืองใหญ่ ส่งผลให้คนในหมู่บ้านเหลือแต่ผู้สูงอายุ (บางส่วนมีภาวะซึมเศร้า) และนอกจากนี้วัฒนธรรมประเพณีของชุมชนเริ่มไม่มีผู้สืบทอด อัตลักษณ์ของชุมชนเริ่มหายไป บ้านเรือนที่เป็นอัตลักษณ์เก่าแก่ โดดเด่น เหลือเพียงไม่กี่หลัง

ห่วงโซ่ผลกระทบ

Impact pathway

ห่วงโซ่ผลกระทบ

Social impact pathway

Outcomes mapping

Social impact mapping

Result base management

Logical framework

การสร้างห่วงโซ่ผลกระทบ

สิ่งที่ถูกนำเข้าสู่วิจัย/

ปัจจัยที่ทำให้โครงการขับเคลื่อนไปได้

Inputs

Activities

การดำเนินการ/กิจกรรมหลัก

ที่ทำในโครงการให้เกิดผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ผู้ใช้ประโยชน์/กลุ่มเป้าหมาย/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

User

Output

ผลที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรม
ที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

Outcome

ผลลัพธ์ที่จะเปลี่ยนแปลงสังคม

การกำหนดตัวชี้วัด

1

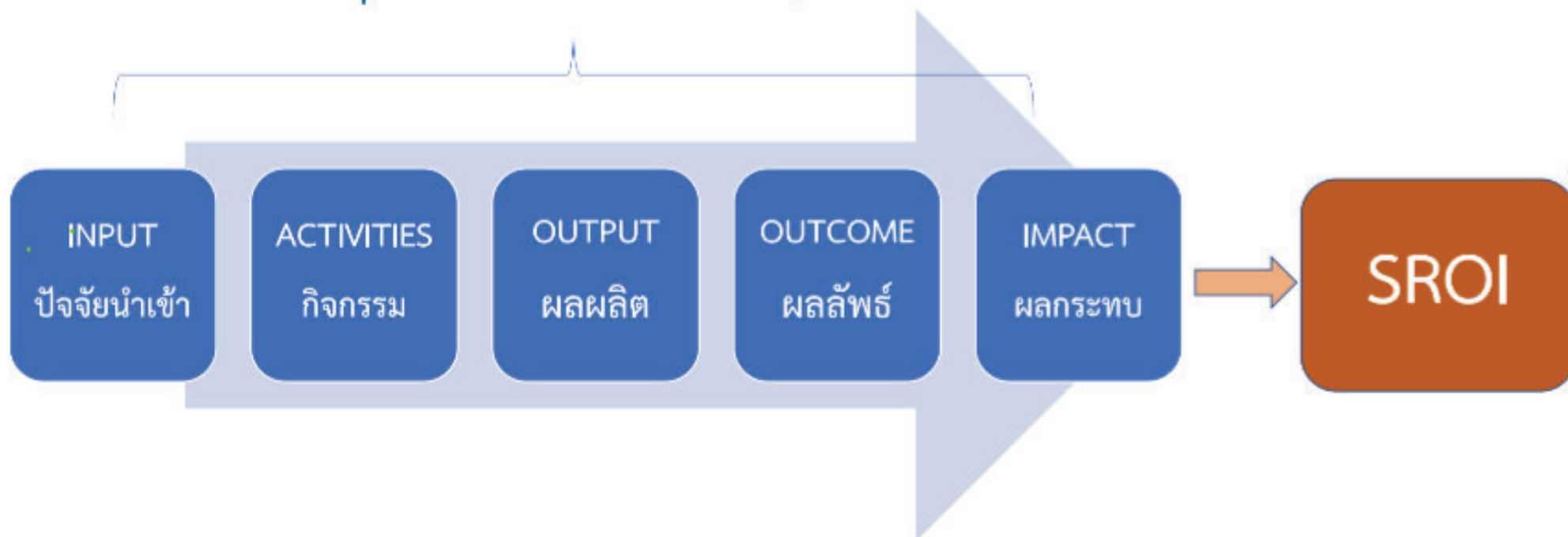
2

Impact

เปลี่ยนแปลงจากผลลัพธ์ในวงกว้าง
ทั้งด้าน ศก. สังคม และสิ่งแวดล้อม

ห่วงโซ่ผลกระทบจากการทำโครงการทางสังคม

Social impact assessment: SIA / ToC

TOC/ Impact pathway / logical framework/ outcome mapping

ปัจจัยนำเข้า (Input)

M-MAN

ปัจจัยเชิงบุคคล : แรงงาน ผู้เชี่ยวชาญ
บุคลากรในโครงการ นักกิจกรรม นักวิจัย

M-MONEY

งบประมาณ : เงิน หรือทุน

M-MACHINE

เครื่องจักร อุปกรณ์ ที่ดิน

K-KNOWLEDGE

องค์ความรู้ : ภูมิปัญญา องค์ความรู้ต่างๆ
สำหรับการขับเคลื่อนกิจกรรม

T-TIME

เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม

กิจกรรม (Activities)

1

การดำเนินงาน หรือวิธีการ
เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งใจ

2

กำหนดกิจกรรมที่ทำให้เกิดผลผลิต และ
สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ

3

กิจกรรมหลัก ที่โครงการได้กำหนดไว้
เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ของโครงการ

ผลผลิต (Outputs)

1

ผลที่เกิดขึ้นในสิ่งแรก ชัดเจนที่สุด
จากโครงการ ตอบวัตถุประสงค์โครงการ

2

เกิดจากปัจจัยนำเข้า เห็นได้ วัดได้โดยตรง
เกิดขึ้นทันที

3

ผลผลิตสุดท้ายที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์
ของโครงการหรือกิจกรรม เช่น
ผลิตภัณฑ์ นวัตกรรม แนวปฏิบัติที่ดี

ผลลัพธ์ (Outcomes)

ตัวอย่าง

การตั้งเป้าหมายโดยใช้ผลผลิต (output) **VS.** ใช้ผลลัพธ์ (outcome)

ผลผลิต (output)	ผลลัพธ์ (outcome)
โครงการต้องการ <u>ส่งมอบอาหาร</u> ให้กับคน ไร้บ้านจำนวน 10,000 คน	โครงการต้องการ <u>ลดภาวะอดอยาก</u> ลง 5%

Epstein, M. J. & Yuthas, K. (2014). Measuring and Improving social impacts: A guide for nonprofits, companies, and impact investors.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY

19

(เกศกุล สระแก้ว และเศรษฐภูมิ บัวทอง, 2565)

ตัวอย่าง

การตั้งเป้าหมายโดยใช้ผลผลิต (output) **VS.** ใช้ผลลัพธ์ (outcome)

ผลผลิต (output)	ผลลัพธ์ (outcome)
โครงการต้องการ <u>สอนการอ่านเขียน</u> ให้กับเด็กประถม จำนวน 500 คน	โครงการต้องการเพิ่ม <u>การรู้หนังสือ</u> ให้คนในหมู่บ้าน ขึ้น 10%

Epstein, M. J. & Yuthas, K. (2014). Measuring and Improving social impacts A guide for nonprofits, companies, and impact investors.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY

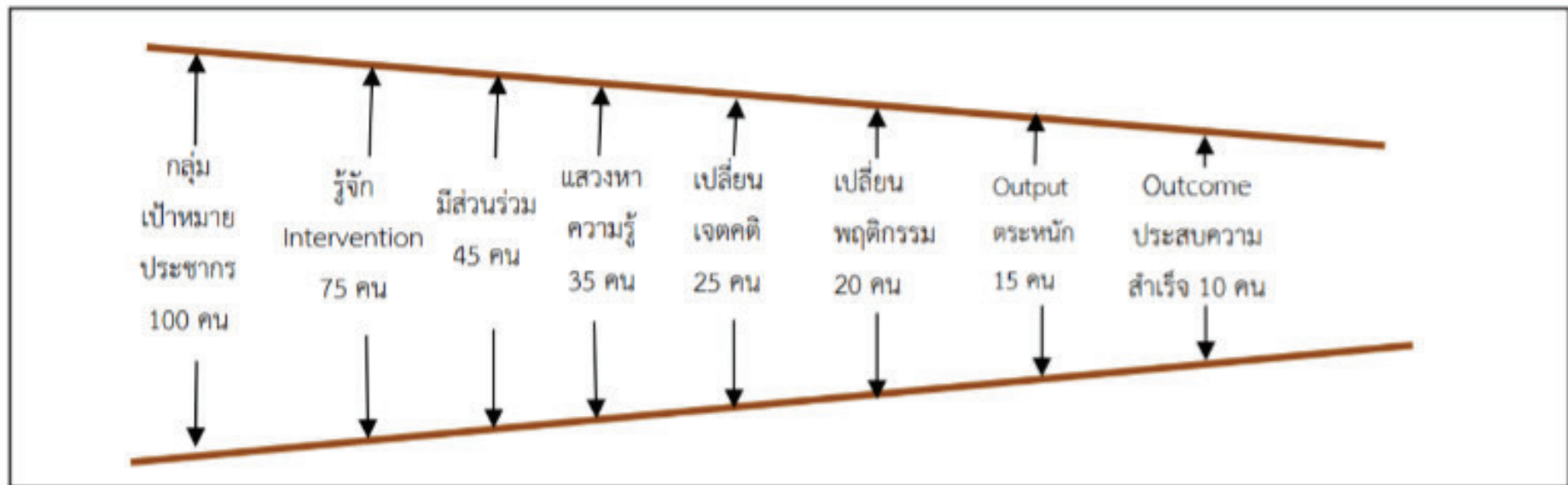

20

(เกศกุล สระแก้ว และเศรษฐภูมิ บัวทอง, 2565)

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายในโครงการ

ตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงในระดับการยอมรับของกลุ่มเป้าหมายในโครงการ

ที่มา: ปรับจาก White (2013) อ้างอิงจาก White and Raitzer (2017)

อ้างอิง เกศกุล สระแก้ว (2564)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY

ผู้ใช้ นำผลผลิตของโครงการไปใช้ประโยชน์กับกลุ่มเป้าหมาย
ในพื้นที่ศึกษาต้นแบบ

ผู้ใช้ประโยชน์คนที่ 1 เช่น นักวิจัย กลุ่มเป้าหมายใน
พื้นที่ศึกษาต้นแบบ การใช้ประโยชน์ระดับชุมชน นักวิจัย

ผู้ใช้ประโยชน์คนสุดท้าย การนำไปใช้ในระดับจังหวัด
(มีการนำไปประยุกต์ใช้ในหลายอำเภอ) ขยายผลในเชิง
นโยบายระดับประเทศ

ผลลัพธ์ (Outcomes) และผู้ใช้ประโยชน์

มีการ**เปลี่ยนแปลง**ในระดับการยอมรับได้

การ**เปลี่ยนแปลง**ของทัศนคติ พฤติกรรม การปฏิบัติ และทักษะ

เกิดเป้าหมายทางสังคมที่โครงการต้องการ

เป็นส่วนที่ระบุไว้ส่วนหลังของทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง

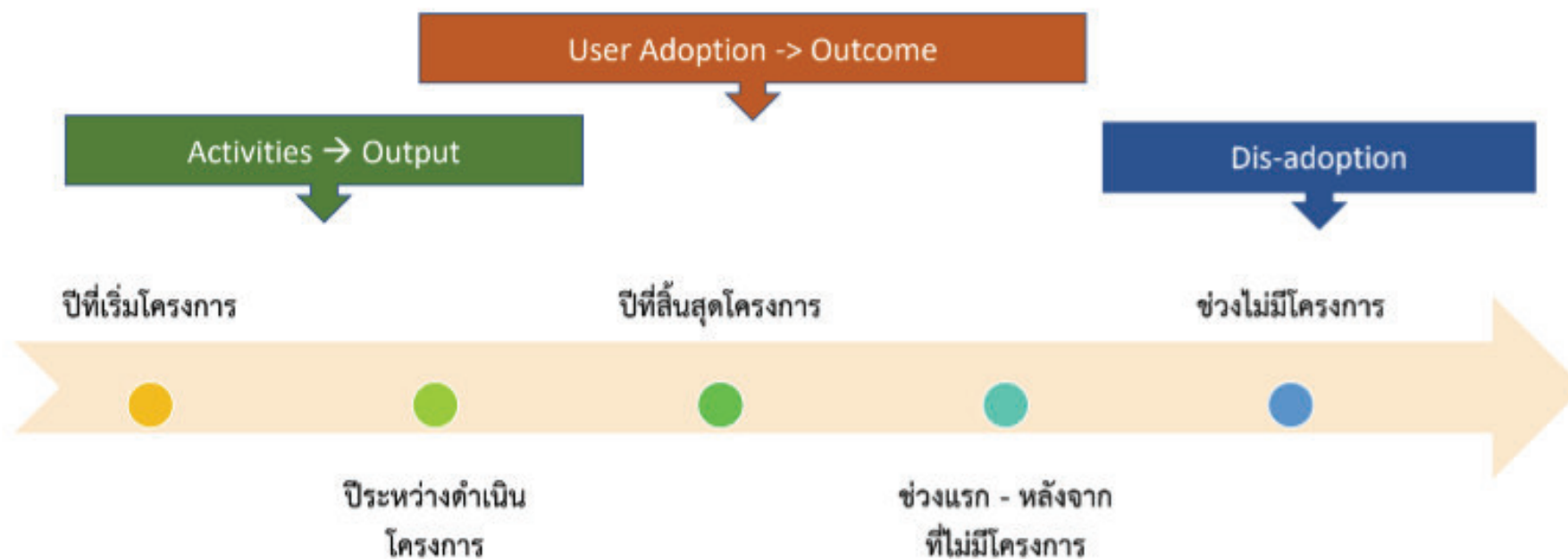
รวมผลที่ไม่ได้ตั้งใจให้เกิด แต่เกิดขึ้นเองจากการทำกิจกรรม
ของโครงการ

ผลลัพธ์ (Outcomes) และการเปลี่ยนแปลง

(เกศกุล สระกวี และเศรษฐภูมิ บัวทอง, 2565)

เส้นทางเวลาของโครงการ

- ช่วงเวลาที่มีการยอมรับ (Adoption) : การนำผลผลิต (Output) โครงการไปใช้ประโยชน์ = เกิดผลลัพธ์ (Outcome)
- การสิ้นสุดของการยอมรับ (Dis-adoption): ไม่มีโครงการไหนบนโลกนี้ จะอยู่ยืนยงตลอดกาล ต้องมีวันสิ้นสุด
- อัตราการลดลง (Drop off) = กำหนดอัตราการลดลงของประสิทธิภาพของโครงการ จนถึงวันสิ้นสุดของผลประโยชน์ของเทคโนโลยี (โครงการ)

ผลกระทบ (Impact)

1

การเปลี่ยนแปลงจากผลลัพธ์ในวงกว้าง
ระยะเวลาการเกิดนานกว่าผลลัพธ์

2

เกิดผลกระทบทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม
และสิ่งแวดล้อม

3

พิจารณาผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม
ที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ และทั้งเชิงบวกและเชิงลบ

มิติผลกระทบสำคัญ

(จารึก สิงห์ปรีชา, 2565)

ตัวอย่างผลกระทบ (Impact)

เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

- เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านรายได้
- เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านต้นทุน
- ลดค่าใช้จ่าย
- มีความมั่นคงทางอาชีพ

7/19/2022

เกิดผลประโยชน์ทางสังคม

- คุณภาพชีวิต
- ความเข้มแข็งของชุมชน
- การเผยแพร่องค์ความรู้
- สุขภาพในระยะยาว อัตราการเกิดโรคลดลง

เกิดผลประโยชน์ทางสิ่งแวดล้อม

- ระบบนิเวศสมดุล
- สภาพอากาศมีมลภาวะดี
- น้ำอุปโภคบริโภคที่สะอาดปลอดภัย

ตัวอย่าง

“**ถ้ามี**โครงการส่งมอบอาหารให้คนไร้บ้าน**แล้ว** **จะทำให้**คนไร้บ้านมีภาวะอดอยากลดลง ในระยะยาวนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตของคนไร้บ้านและปัญหาสังคมลดลง”

ผลผลิต(output)	ผลลัพธ์(outcome)	ผลกระทบ(impact)
<u>เกิดการส่งมอบอาหาร</u> ให้กับคนไร้บ้านจำนวน 10,000 คน	<u>การลดภาวะอดอยากของ</u> <u>คนไร้บ้านลดลง 5%</u>	(ในระยะยาว) คุณภาพ ชีวิตของคนไร้บ้านดีขึ้น (ด้านสุขภาพและ โภชนาการ) ปัญหาสังคม ลดลง

Epstein, M. J. & Yuthas, K. (2014). Measuring and Improving social impacts A guide for nonprofits, companies, and impact investors.

SDGเป้าหมายที่ 2: ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน (2.1) ยุติภาวะทุพโภชนาการ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY

36

(เกศกุล สระแก้ว และเศรษฐภูมิ บัวทอง, 2565)

ตัวอย่าง

“ถ้ามีโครงการสอนการอ่านเขียนให้เด็กประถมแล้ว จะทำให้เด็กประถมมีทักษะการรู้หนังสือเพิ่มขึ้น ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้เพิ่มขึ้น”

ผลผลิต(output)	ผลลัพธ์(outcome)	ผลกระทบ(impact)
เกิดโครงการ <u>สอนการอ่านเขียน</u> ให้กับเด็กประถม จำนวน 500 คน	การเพิ่ม <u>การรู้หนังสือ</u> ให้กับเด็ก ประถมในหมู่บ้านขึ้น 10%	(ในระยะยาว) เด็กประถมมี <u>ทักษะการรู้หนังสือ</u> เพิ่มขึ้น นำมาซึ่ง <u>การศึกษาต่อ</u> ใน ระดับอุดมศึกษามากขึ้น

Epstein, M. J. & Yuthas, K. (2014). Measuring and Improving social impacts A guide for nonprofits, companies, and impact investors.

SDG เป้าหมายที่ 4: สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (4.2), ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (4.1), การเข้าถึงการศึกษา ระดับเทคนิค อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่จ่ายได้และมีคุณภาพสำหรับชายและหญิงทุกคน (4.3), และในภาพรวมเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ส่วนใหญ่สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY

37

(เกศกุล สระแก้ว และเศรษฐภูมิ บัวทอง, 2565)

ความแตกต่างระหว่าง ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ

ผลผลิต (Output)

- เกิดจากปัจจัยนำเข้า เห็นได้ วัดได้โดยตรง เกิดทันที
- เชื่อมให้เกิดผลลัพธ์
- เป็นรูปธรรม สังเกตง่าย

ผลลัพธ์ (Outcome)

- การนำผลผลิตของโครงการ ไปใช้ประโยชน์
- เปลี่ยนแปลงในระดับยอมรับ
- ระบุไว้ส่วนหลังของทฤษฎี การเปลี่ยนแปลง

ผลกระทบ (Impact)

- เกิดประโยชน์ใน 3 แนวทาง
- ขยายผล แบบอย่าง ต่อยอด
- กระทบทางตรงและอ้อม ตั้งใจและไม่ตั้งใจ
- เชื่อมโยง SDGs

ตัวอย่าง

ผลผลิต (output)

- ผลการศึกษาชุมชน ประเด็นด้านน้ำและเกษตรอินทรีย์เพื่อนำไปสู่กิจกรรมอื่น
- เกิดป่าใหม่ ...แห่ง/พื้นที่
- เกิดระบบผันน้ำ.. ระบบ
- เกิดงานวิจัย..ชิ้น
- เกิดกลุ่ม /เครือข่าย...กลุ่ม
- เกิดสมาชิก..คน
- ผู้เข้าร่วมกิจกรรม
- เกิดฝ่ายชะลอน้ำ
- ได้ผลการวิจัยชุมชน
- ชุมชนมีระบบน้ำ
- เกิดการฟื้นฟูป่าชุมชนในพื้นที่ ...ไร่

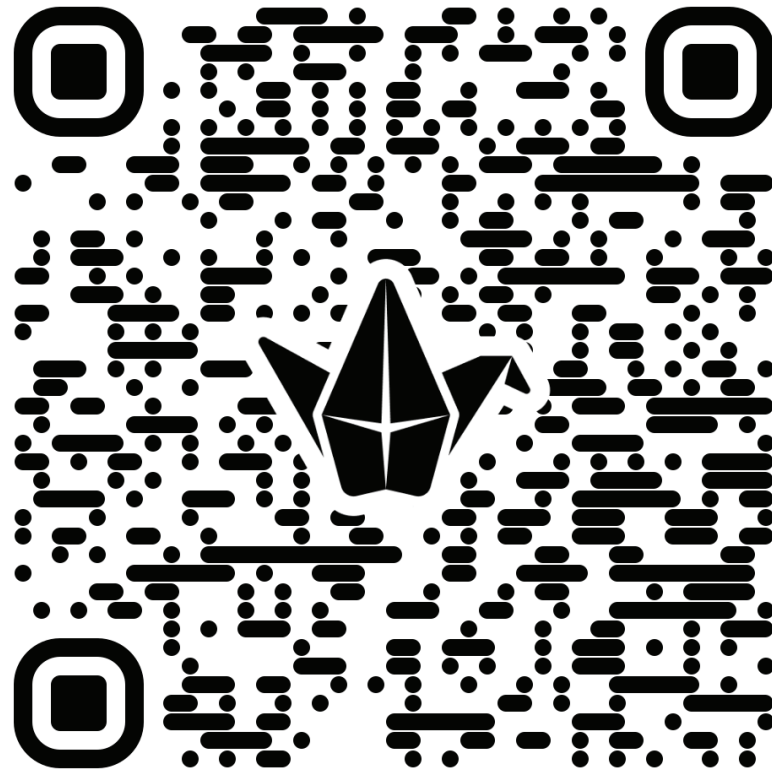
ผลลัพธ์ (outcome)

- การเปลี่ยนแปลงสังคม ตั้งไว้ก่อนดำเนินการ เห็นผลช้า
- นำข้อมูล และข้อสรุปนำไปสู่การพัฒนา....
- ชุมชนมีน้ำเพียงพอ
- ลดรายจ่ายในครัวเรือน
- ป่ามีความชุ่มชื้น
- ระบบนิเวศที่ดีขึ้น คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- ป่าได้รับการดูแล
- ชุมชนได้กินอาหารปลอดภัย
- สมาชิกต่อยอดความรู้และพัฒนาารูปแบบการทำนาที่เหมาะสม
- มีหน่วยงานภายนอกเข้ามาร่วม
- ป่ามีความหลากหลาย

ผลกระทบ (impact)

- ด้านเศรษฐกิจ - มั่นคงทางอาชีพพึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ
- ด้านสังคม - คุณภาพชีวิตที่ดี ความร่วมมือและความสามัคคีของคนในชุมชน มีความมั่นคงทางอาหาร มีความห่วงแทนชุมชน มีความตระหนักในการทำเกษตร
- ด้านสิ่งแวดล้อม - ระบบนิเวศสมบูรณ์ ป่าชุมชนมีความอุดมสมบูรณ์ ความมั่นคงทางทรัพยากรธรรมชาติ
- ต่อยอดเป็นองค์ความรู้และแบบแผน
- ขยายผลไปยังพื้นที่อื่น ๆ

Impact pathway...

โครงการหมู่บ้าน A

หมู่บ้าน A เป็นหมู่บ้านเกษตรกรรม ปลูกข้าวโพด อ้อย และมันสำปะหลัง มีทัศนียภาพที่สวยงาม อากาศเย็นตลอดทั้งปี หมู่บ้านนี้มีความโดดเด่น เนื่องจากมีวัฒนธรรมชาติพันธุ์ มีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น ทอผ้าพื้นเมือง การทำเครื่องจักสาน มีลักษณะของการปลูกบ้านเรือนที่เป็นอัตลักษณ์ **แต่**ปัญหาของหมู่บ้านพบว่า ในช่วงหน้าแล้ง หมู่บ้านจะประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภค ตรวจพบสารเคมีปนเปื้อนในน้ำเนื่องจากทำเกษตรกรรมโดยใช้สารเคมี คนในหมู่บ้านป่วยเป็นโรค NCD ทำให้คนไข้น รพ.สต. และจากสถิติพบว่าคนในหมู่บ้านมีแนวโน้มป่วยเป็นโรคมะเร็งสูงขึ้นในทุกปี **อีกทั้ง**คนในชุมชนประสบปัญหาความยากจน สินค้าการเกษตรถูกพ่อค้าคนกลางเอาเปรียบ บางครั้งถูกหลอกให้ปลูกพืชแต่ไม่รับซื้อ จนทำให้คนหนุ่มสาววัยทำงานออกจากหมู่บ้านเพื่อไปรับจ้างในเมืองใหญ่ ส่งผลให้คนในหมู่บ้านเหลือแต่ผู้สูงอายุ (บางส่วนมีภาวะซึมเศร้า) และนอกจากนี้วัฒนธรรมประเพณีของชุมชนเริ่มไม่มีผู้สืบทอด อัตลักษณ์ของชุมชนเริ่มหายไป บ้านเรือนที่เป็นอัตลักษณ์เก่าแก่ โดดเด่น เหลือเพียงไม่กี่หลัง

Impact pathway : โครงการหมู่บ้าน A

ปัจจัยนำเข้า (Input)	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders)	กิจกรรม (Activities)	ผลผลิต (Outputs)	ผลลัพธ์ (Outcomes)	ผลกระทบ (Impact)

ปัจจัยนำเข้า (Input) : โครงการหมู่บ้าน A

Man : คนในชุมชน, ราษฎรชาวบ้าน
: หน่วยงาน

Money : ปี 2565 งบประมาณสร้างระบบผันน้ำ 50,000 บาท จากจังหวัด

: ปี 2566 งบประมาณ 1,000,000 บาท จาก อปท.

: ปี 2567 งบประมาณ 1,000,000 บาท จากสำนักงานเกษตรจังหวัด

SDGs : โครงการหมู่บ้าน A

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

SDGs : โครงการหมู่บ้าน A

เป้าหมายที่ 1 ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่

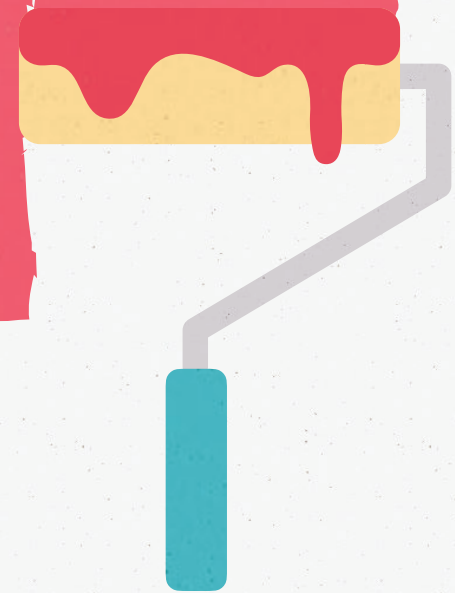
เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันการมีสุขภาพะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคน
ในทุกช่วงวัย

เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน
การจ้างงานเต็มที่และ มีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ 15 ปกป้อง พื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน
จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด

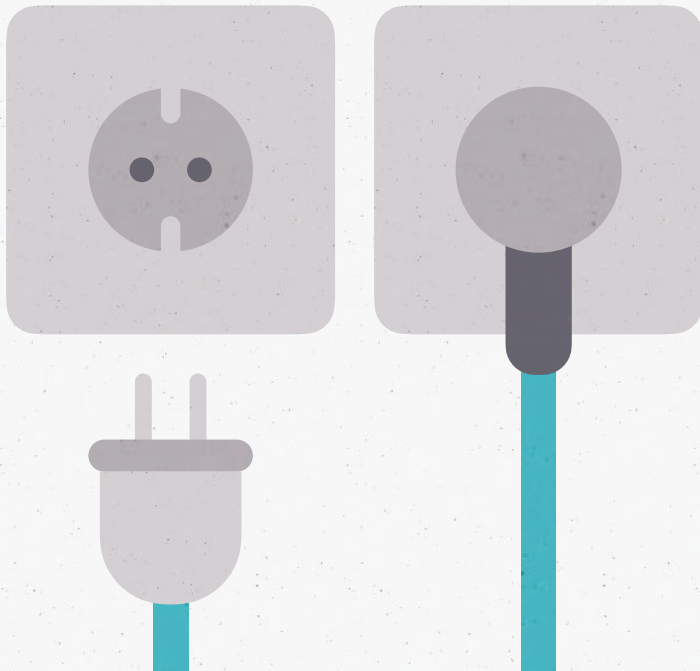
Indicators

ตัวชี้วัดทางสังคม

สะท้อนแต่ละเรื่องในห่วงโซ่ผลกระทบ เพื่อบอกว่า “เกิดขึ้นหรือไม่” และ “เกิดขึ้นเท่าไร”

ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่าง**จุดแรกเริ่ม** กับ **พัฒนาการ**ที่เกิดขึ้นหลังจากดำเนินกิจกรรมไป ระยะเวลาหนึ่ง

ลักษณะตัวชี้วัดที่ดี (SMART)

Specific

จำเพาะเจาะจง : มีความเฉพาะเจาะจง
ในระดับพื้นที่ หรือกลุ่มเป้าหมาย

Measurable

วัดได้ : มีความน่าเชื่อถือ ถูกต้องตามหลัก
วิชาการ ใช้เปรียบเทียบข้ามองค์กรได้

Achievable

บรรลุได้ : สามารถบรรลุได้ในความเป็นจริง
ไม่เลื่อนลอยหรือเป็นไปไม่ได้

Relevant

เกี่ยวข้องกับประเด็น : ตรงตามผลกระทบ
ทางสังคมที่ต้องการศึกษา และสอดคล้อง
กับเป้าหมาย

Time-bound

Time-bound

มีเงื่อนไขเวลา : สามารถใช้ติดตามความก้าวหน้าเมื่อเวลาผ่านไป และแยกย่อยการวัดตามหน่วยเวลาแต่ละช่วงได้

ตัวอย่าง

ผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome indicators)	วิธีการเก็บข้อมูล (Data collection)
สุขภาพของคนในชุมชนดีขึ้น	- จำนวนผู้ป่วยที่มารพ. - ปริมาณสารเคมีในเลือด	- สถิติผู้ป่วยที่มาหาหมอที่รพ. - การเจาะเลือด ค่าผลตรวจเลือด
สมาชิกในชุมชนร่วมมือดีขึ้น เกิดความสามัคคี	เวลาที่สมาชิกใช้ประชุม/ทำกิจกรรมร่วมกัน	- รายงานการจดบันทึกประชุม - รายงานการทำกิจกรรม/พฤติกรรม
คุณภาพชีวิตดีขึ้น	- จำนวนอาหารปลอดภัยบริโภค - รายได้เพิ่มขึ้น	- การสำรวจอาหารปลอดภัยในชุมชน - การสำรวจรายได้ในชุมชน
ระบบนิเวศสมบูรณ์ขึ้น	- พื้นที่ป่าชายเลนที่ได้รับการฟื้นฟู - จำนวนและชนิดของพืชในป่า	- สถิติพื้นที่ป่าชายเลนที่เพิ่มขึ้น - แผนที่ทางอากาศ - การสำรวจป่า

ตัวอย่าง

ผลลัพธ์ OUT COME	ตัวชี้วัด OUT COME	วิธีการเก็บข้อมูล Data
ผู้พิการพึ่งตนเองได้มากขึ้น	- มีอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น - จำนวนครั้งที่ผู้พิการเดินทางได้เอง / การเข้าสังคมได้บ่อย	- การสัมภาษณ์ ผู้พิการ - การเก็บข้อมูลจากผู้ดูแลและผู้พิการ
นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น	- จำนวนนร.ถูกพักการเรียนลดลง - จำนวนพฤติกรรมที่ดีเพิ่มขึ้น	- การจดบันทึกพฤติกรรม - การสัมภาษณ์อาจารย์/ผปค.
ชุมชนมีการจัดการขยะดีขึ้น	จำนวนขยะที่นำไปจัดการตามวิธีกำหนด	- การสำรวจขยะในชุมชน - ปริมาณขยะที่แยก / ไม่แยก

ตัวอย่าง

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ผลลัพธ์	ตัวชี้วัด	วิธีเก็บข้อมูล
สมาชิกเกษตรที่เข้าร่วม	ฐานะเศรษฐกิจของสมาชิกดีขึ้น	- รายได้ที่เพิ่มขึ้นของสมาชิก - ต้นทุนลดลง - จำนวนสมาชิกที่มีฐานะยากจนลดลง	- ยอดขาย - สถิติทะเบียนรายได้จากรัฐ
ชุมชน / คนในชุมชน	สุขภาพของคนในชุมชนดีขึ้น	- จำนวนผู้ป่วยจากสารเคมีลดลง - ปริมาณสารเคมีในเลือดลดลง - ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลลดลง	- สถิติจากสถานพยาบาลในชุมชน เช่น รพสต. อนามัย - เก็บข้อมูลจากการโครงการจัดให้เจาะเลือดสมาชิกก่อนเข้าร่วมโครงการ

ตัวอย่างตัวชี้วัดทางสังคม

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ผลลัพธ์	ตัวชี้วัด	วิธีเก็บข้อมูล
ชุมชน / คนในชุมชน	เกิดความสามัคคีในชุมชน	สมาชิกใช้เวลาประชุมและทำกิจกรรมร่วมกันด้วยความสมัครใจมากขึ้น	บันทึกการประชุม
ชุมชน / คนในชุมชน	คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	<u>จำนวนสัตว์น้ำ</u>ที่นำไปบริโภคมากขึ้น (มีอาหารเพิ่มขึ้น) <u>ความเสียหาย</u>จากภัยพิบัติลดลง	- การสำรวจชุมชน (ใช้วิธีเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ-สังเกต สัมภาษณ์ จัดบันทึก ฯลฯ) - รายงาน - แผนที่ภาพถ่าย

ที่มา: สฤณี อาชวานันทกุล และภัทราพร แยมลออ (2560): pp.96-97

ตัวอย่างตัวชี้วัดทางสังคม

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ผลลัพธ์	ตัวชี้วัด	วิธีเก็บข้อมูล
ผู้ที่บกพร่องทางพัฒนาการ	- มีสุขภาพร่างกายดีขึ้น - ดูแลสุขภาพตนเองได้ดีขึ้น - มีเครือข่ายสัมพันธ์ทางสังคมที่ขยายกว้างขึ้น	- ผลการตรวจสุขภาพ - พฤติกรรมที่ดูแลสุขภาพตนเอง (เช่น อาบน้ำได้เอง ทานอาหารเองได้) - จำนวนครั้งในการเข้าร่วมกิจกรรม / จำนวนเพื่อนๆ ในกลุ่ม - จำนวนครั้งการติดต่อสื่อสารกับเพื่อน ๆ และผู้อื่น	- ข้อมูลจากการตรวจสุขภาพ - สถิติการหาหมอ การเจ็บป่วย - สัมภาษณ์ผู้ดูแล - จำนวนครั้งที่ทำพฤติกรรมดูแลสุขภาพ - การนับจำนวนเครือข่าย / ผู้คนที่ติดต่อ - การนับข้อมูลจำนวนครั้งการติดต่อสื่อสาร

ที่มา Good Foot project (Vieta, Schatz, and Kasparian, 2015)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY

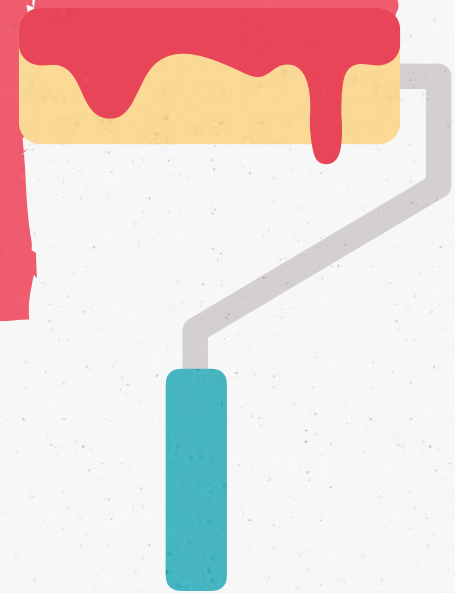

46

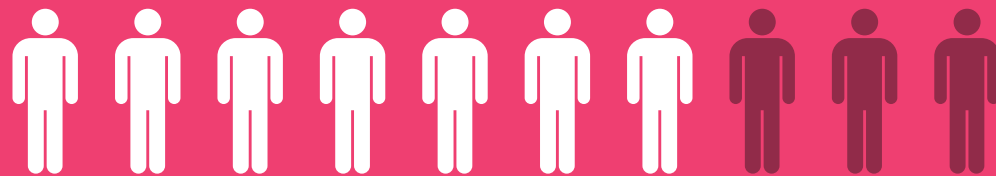
(เกศกุล สระแก้ว และเศรษฐภูมิ บัวทอง, 2565)

การวิเคราะห์กรณีฐาน

Base case sceneario

SIA = Outcomes + Impacts - Base case scenario

การวิเคราะห์กรณีฐาน (Base case scenario analysis)

การวิเคราะห์ผลกระทบ (Impact) ที่อาจจะเกิดขึ้น
จากกรณีอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับโครงการเป้าหมาย
ที่จะประเมิน และป้องกันไม่ให้เกิดการประเมิน
ผลลัพธ์เกินจริง (Overclaim)

องค์ประกอบของการวิเคราะห์กรณีฐาน

1

มูลค่าผลลัพธ์ส่วนเกิน (**Deadweight**)

ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นอยู่ดี ต่อให้ไม่มีโครงการไหนเข้ามาดูแลหรือเข้ามาบีบตบในการขับเคลื่อนกิจกรรมก็ตาม

2

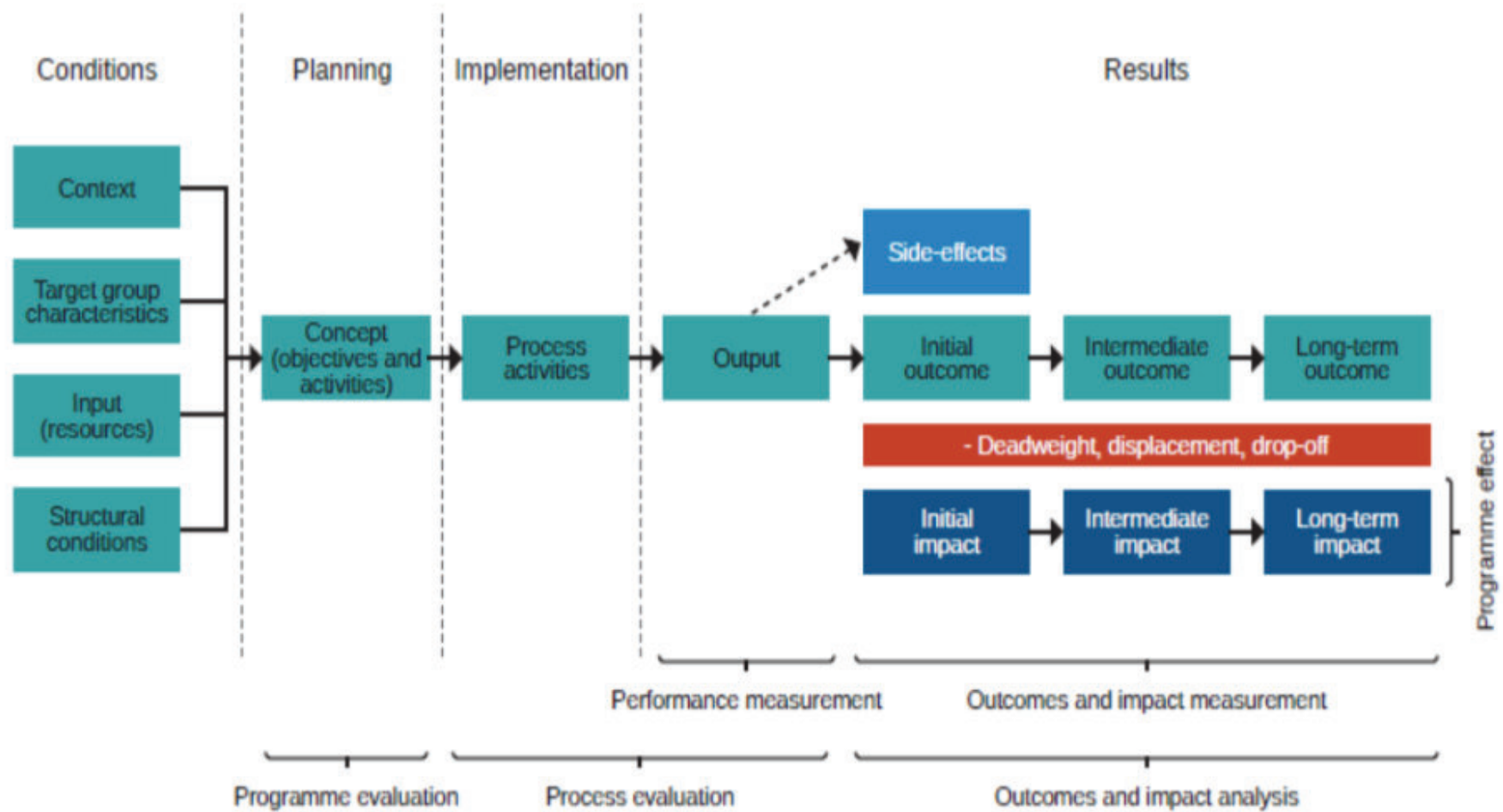
มูลค่าผลลัพธ์จากปัจจัยอื่น (**Attribution**)

ผลลัพธ์ที่จะเกิดจากปัจจัยอื่นร่วมด้วย

3

มูลค่าผลลัพธ์ทดแทน (**Displacement**)

กรณีผลลัพธ์เชิงบวกหักลบด้วยผลลัพธ์เชิงลบ ผลลัพธ์เชิงบวกสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มหนึ่ง ถูกชดเชยด้วยผลลัพธ์เชิงลบสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากกลุ่มอื่น เป็นผลประโยชน์หลังจากโครงการเสร็จสิ้นแล้ว และมีอัตราการลดลงของประโยชน์ (DROP-OFF)

Source: adapted from Rauscher, Schober & Millner (22).

(จารึก สิงห์ปรีชา, 2565)

องค์ประกอบของการวิเคราะห์กรณีฐาน

Deadweight

ไม่มีเรา >> ก็เกิดอยู่ดี

Attribution

เกิดจากผู้อื่นด้วย
>> ต้องแบ่งกัน

Displacement

เกิดผลกับกลุ่มเรา
แต่สร้างผลลบให้กลุ่มอื่น

ตัวอย่าง

ผลลัพธ์ส่วนเกิน (Deadweight)

ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นอยู่ดีต่อให้ไม่มีองค์กรไหนทำงาน

- ถึงไม่ทำ-ก็เกิดผลกระทบ
- ผู้รับประโยชน์บางคนอาจพบวิธีบรรเทาปัญหาด้วยตัวเอง
- สภาพสังคม และเศรษฐกิจโดยรวม อาจดีขึ้นก็ได้
- ผลลัพธ์ทางสุขภาพหักลบจากปัจจัย แปรปรวนที่อาจเกิดจากการดูแลด้วยตนเอง

อาชญากรรมลดลง ทำให้คนมีความสุขมากขึ้นพึงพอใจในชีวิตเพิ่มขึ้น

ภาวะเศรษฐกิจรุ่งเรืองทำให้คนหางานทำงานง่ายขึ้นส่งผลให้อัตราการว่างงานลดลง

ชาวนามีรายได้ดีจากการขายข้าวอินทรีย์ สินค้าเกษตรอินทรีย์มีราคาสูงอยู่แล้ว ปีนั้นราคาตลาดสูงเอง

ชุมชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ส่งเสริมการชุดบ่อในหน้าแล้ง แต่ปีนั้นมีฝนตกใหญ่ จึงไม่ได้ใช้น้ำจากบ่อ

องค์ความรู้เดิมของชาวบ้านในการปลูกผัก

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY

(เอกสาร สระแก้ว และเศรษฐกิจ บัวทอง, 2565)

ตัวอย่าง

ผลจากปัจจัยอื่น (Attribution)

ผลลัพธ์ที่
เกิดจาก
ปัจจัยอื่น
ร่วมด้วย

- สัดส่วนผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมเฉพาะที่เป็นผลจากหน่วยงาน(โครงการ)นั้นเท่านั้น

ชาวบ้านมีบทบาทในการดำเนินและออกแรงในการขับเคลื่อนกิจกรรม

โครงการที่ทำมาก่อนหน้านี้ โครงการหน่วยงานอื่นในชุมชนเดียวกัน

ระบบป่าไม้เวชชายเลนดีขึ้น – มีหลายองค์กรที่มาฟื้นฟูป่าในบริเวณนี้

ชุมชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น – มีองค์กรหลายหน่วยงานมาทำงานพัฒนาในชุมชนเดียวกัน

กิจกรรมการจัดการแหล่งน้ำในชุมชน

โครงการอื่นมาร่วมส่งเสริมปลูกพืชอินทรีย์

กิจกรรมการฟื้นฟูป่า (ต้นไม้ก่อนปีที่โครงการดำเนินการ)

ชาวบ้านมีบทบาทดำเนินกิจกรรม และขับเคลื่อนกิจกรรม

อบต. ประสานงานในการดำเนินกิจกรรม อำนวย ความสะดวก มีบทบาทเป็นฝ่ายสวัสดิการ

ตัวอย่าง

ผลลัพธ์ทดแทน (Displacement)

กรณีผลลัพธ์
บวกหักลบ
ด้วยผลลัพธ์
เชิงลบ

- ผลลัพธ์เชิงบวกสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มหนึ่ง ถูกชดเชย ด้วยผลลัพธ์เชิงลบผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มอื่น
- ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นหลังจากโครงการเสร็จสิ้นแล้ว

โครงการส่งเสริมการปลูกผักอินทรีย์ในชุมชน
โดยสมาชิกในชุมชนขายเอง แต่ส่งผลกระทบ
ทางลบต่อแม่ค้าผักในชุมชนเดิม ทำให้ขายผัก
ได้น้อยลง

คนกลุ่มหนึ่งมีงานทำ แต่ส่งผลทางลบให้อีก
กลุ่มหนึ่งไม่มีงานทำ

อ้างอิง รายงานโครงการประเมินผลลัพธ์ ผลกระทบ และผลตอบแทนจากการลงทุนทางสังคม โครงการภูมิชุมชน (2564)

อัตราการลดลงของประโยชน์ (Drop-off)

การลดลงของ
ประโยชน์
(Benefit
period and
drop-off)

- ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะดำรงอยู่ได้นานเพียงใดหรือ ช่วงเวลาใด การเกิดประโยชน์นั้นจะมี อัตราส่วนลดลง หรือการเหือดหายเป็นสัดส่วนเท่าไรต่อปี
- กรณีที่เป็นการประเมินแบบ Ex-ante evaluations ควร กำหนดค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่ลดลง หรือ กำหนดจุดสิ้นสุด
- กำหนดอัตราการลดลงของประสิทธิภาพของโครงการ จนถึงวันสิ้นสุดของผลประโยชน์ของเทคโนโลยี (โครงการ)
- ช่วงเวลาของการสิ้นสุดของการยอมรับ (Disadoption) = ไม่มีโครงการไหนบนโลกนี้ จะอยู่ยืนยงตลอดกาล ต้องมีวันสิ้นสุด

การสร้างห่วงโซ่ผลกระทบ

สิ่งที่ถูกนำเข้าสู่วิจัย/

ปัจจัยที่ทำให้โครงการขับเคลื่อนไปได้

Inputs

Activities

การดำเนินการ/กิจกรรมหลัก

ที่ทำในโครงการให้เกิดผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ผู้ใช้ประโยชน์/กลุ่มเป้าหมาย/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

User

Output

ผลที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรม
ที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

Outcome

ผลลัพธ์ที่จะเปลี่ยนแปลงสังคม

การกำหนดตัวชี้วัด

1

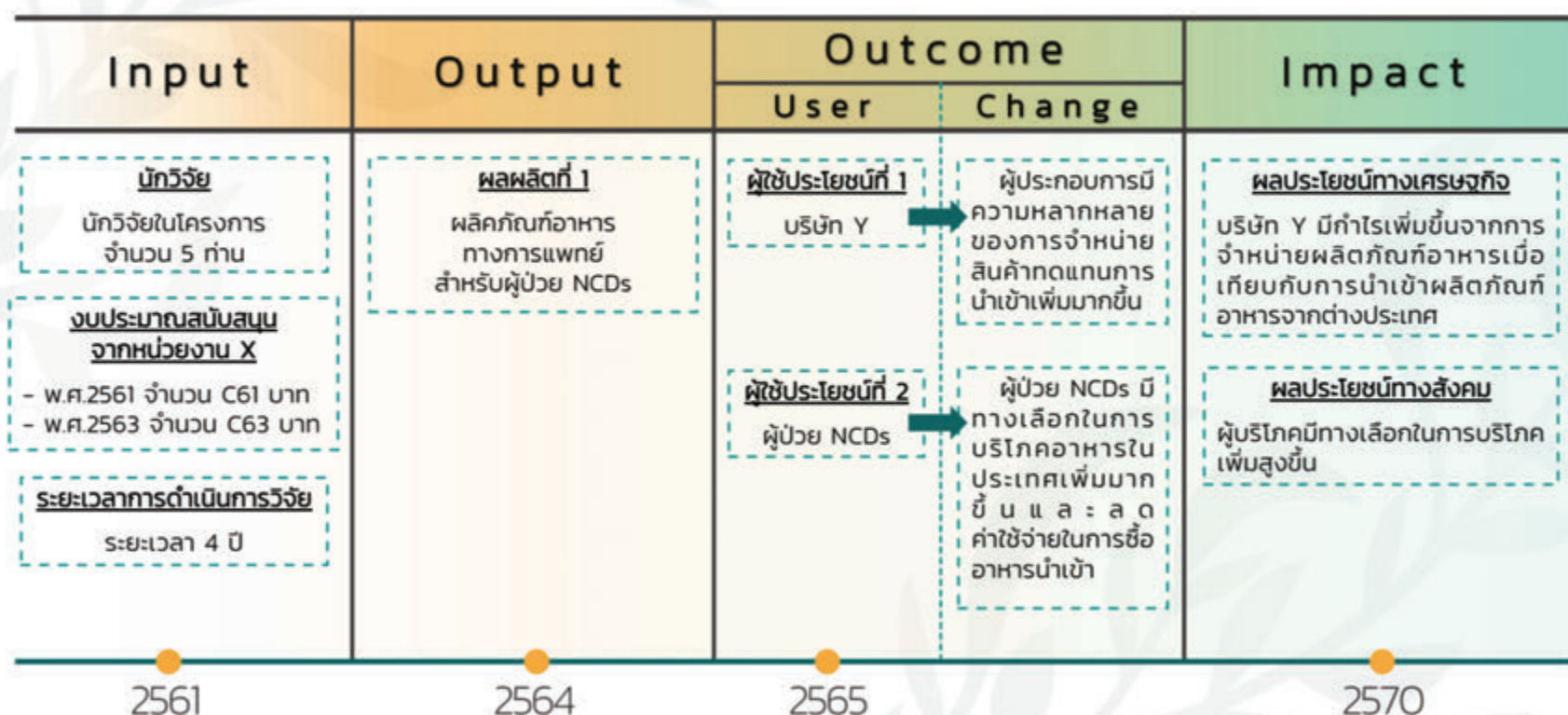
2

Impact

เปลี่ยนแปลงจากผลลัพธ์ในวงกว้าง
ทั้งด้าน ศก. สังคม และสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่าง

Impact Pathway: “การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารสำหรับผู้ป่วยกลุ่มโรค NCDs”

การประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน
Social Return on Investment : SROI

วัดมูลค่าในรูปแบบของตัวเงิน (บาท)

ผ่าน ค่าแทนการเงิน (Financial proxy)

Social Value and SROI

- 1 การทำกิจกรรมของเราสร้างและทำลายมูลค่าทางสังคม (Social Value) ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหลายสิ่งหลายอย่างในโลก
- 2 SROI เป็น Subset ของ Social Value
- 3 Social Value จะรวมเอาทั้ง economic, environmental และ Social outcomes
- 4 SROI จะใช้ Financial proxies ในการคำนวณมูลค่าโดยเปรียบเทียบของผลลัพธ์และทำการเปรียบเทียบสิ่งนี้กับการลงทุน

(จารึก สิงห์ปรีชา, 2565)

ผลลัพธ์ทางสังคม (Social impact)

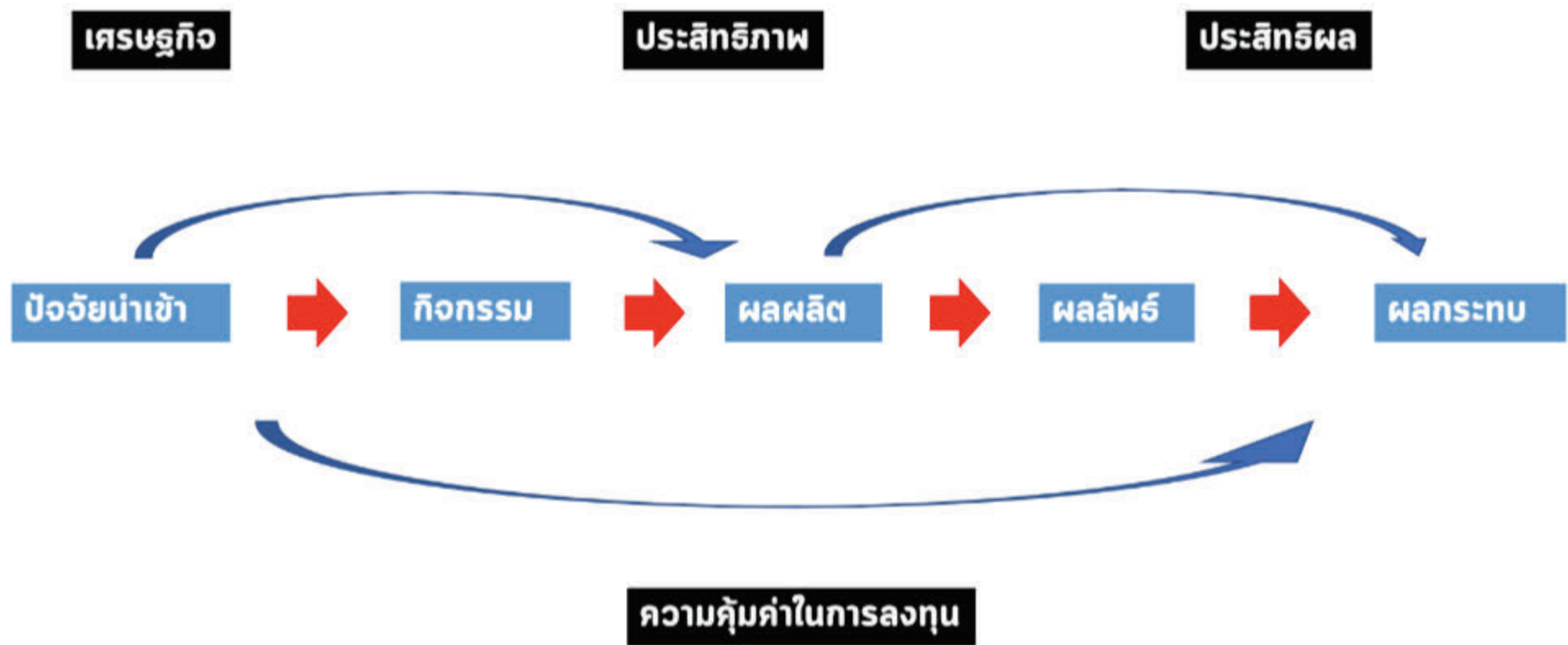

ผลลัพธ์ทางสังคม คือคุณค่าทางสังคมที่เกิดจากการดำเนินงานของกิจการ หรือโครงการ ซึ่งควรสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และ พันธกิจของกิจการ เช่น “ลดความยากจน” “ลดขยะ” “ช่วยเหลือผู้พิการ”

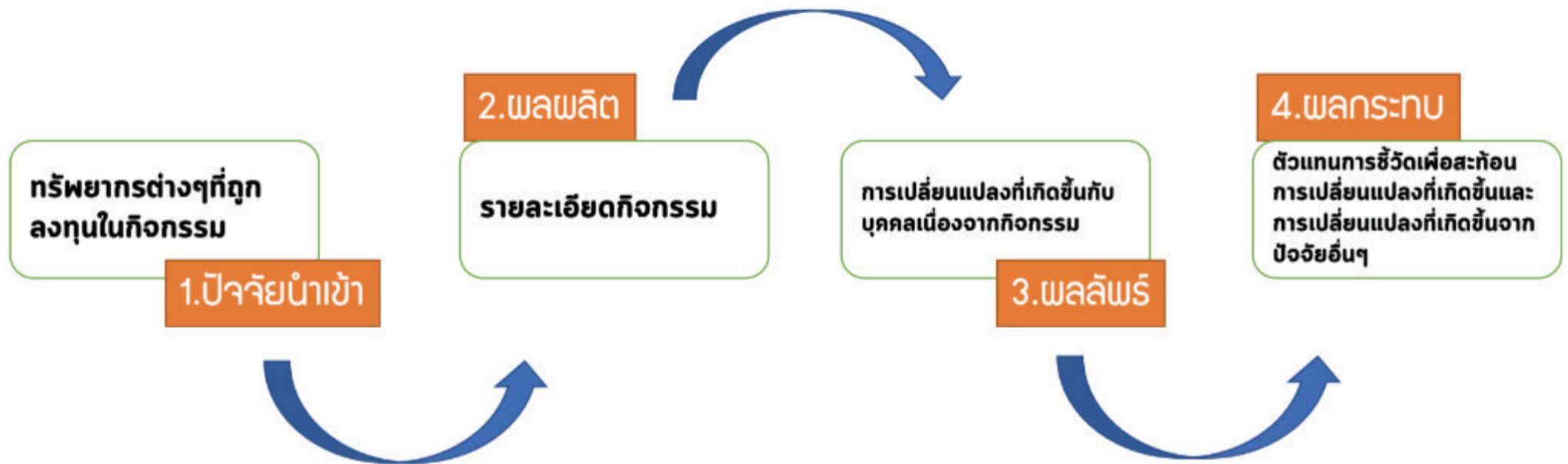
ผลตอบแทนทางสังคม (Social Return on Investment : SROI) จึงหมายถึง การนำผลลัพธ์ทางสังคม (Social impact) ในด้านต่างๆ ที่กิจการสร้างมา คำนวณหา “มูลค่า (Monetized Value)” เป็นตัวเงิน แล้วเปรียบเทียบกับมูลค่าทางการเงินของต้นทุนที่ใช้ไปในการดำเนินกิจการ เพื่อดูว่ากิจการสร้างผลลัพธ์ทางสังคมคิดเป็นมูลค่าเท่าไรต่อเงิน 1 บาทที่ลงทุนไป

(จารึก สิงห์ปรีชา, 2565)

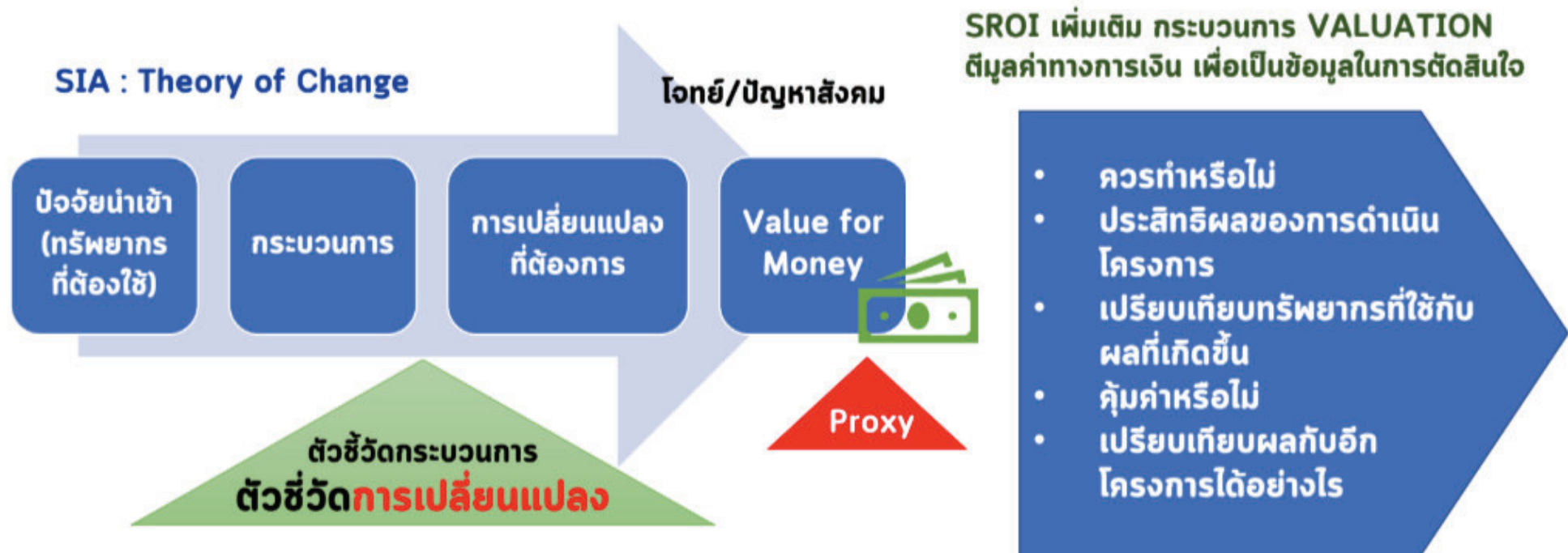
(จารึก สิงห์ปรีชา, 2565)

(จารึก สิงห์ปรีชา, 2565)

SROI Framework

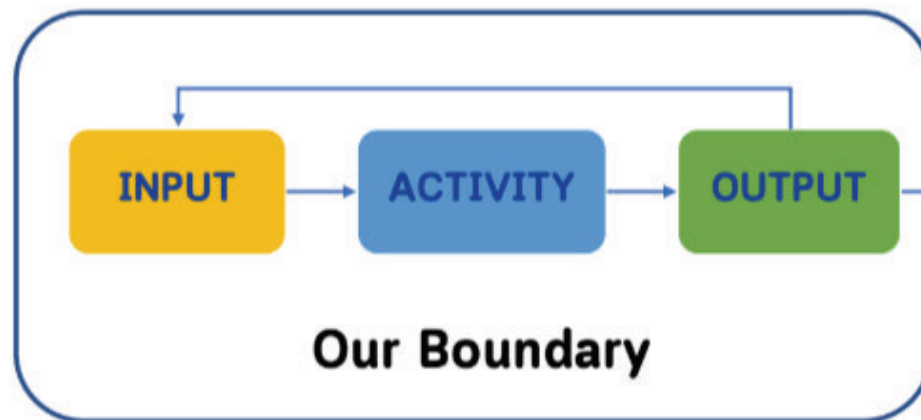
มีหลักการเดียวกับ SIA คือทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงเป็นฐานกรอบแนวคิดการประเมินผล

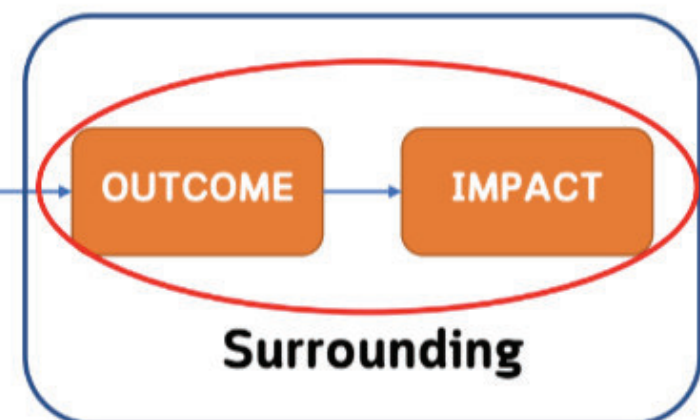
(จารึก สิงห์ปรีชา, 2565)

$$\text{SROI} = \text{IMPACT} / \text{INPUT}$$

1. ทรัพยากร/ปัจจัยนำเข้า (Input)

2. ผลสัมฤทธิ์/การเปลี่ยนแปลง (Impact)

$$\frac{(\text{Tangible} + \text{Intangible})}{(\text{Total} + \text{Total})}$$

Value to the Community (TV) Value to the Community (IV)

(⌚ + \$)

Total Total

ขั้นตอนในการประเมิน SROI

1 กำหนดขอบเขตการประเมิน SROI กำหนดผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ

2 สร้างห่วงโซ่ผลกระทบ (Impact Pathway)

3 กำหนดตัวชี้วัดและประเมินมูลค่าผลลัพธ์

4 ปรับมูลค่าผลลัพธ์ให้เหมาะสม (Adjust Impact)

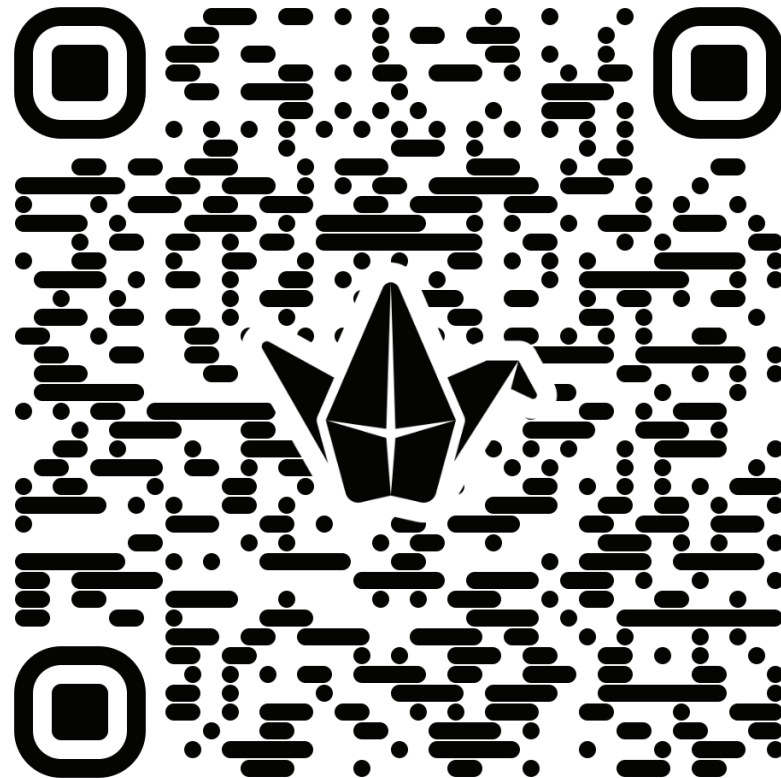
5 คำนวณมูลค่าผลตอบแทนการลงทุนทางสังคม (SROI Ratio)

6 บูรณาการการสื่อสาร รายงานผล และนำไปประยุกต์ใช้

Financial proxy...

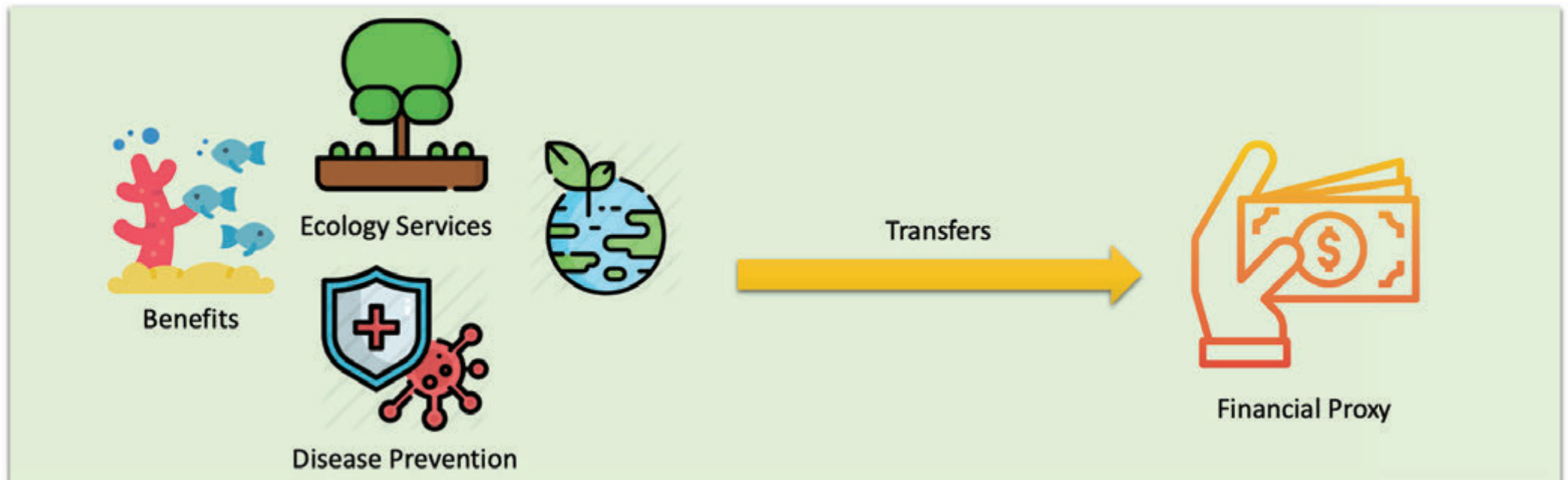
การประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน Social Return on Investment : SROI

Financial proxy

SROI =

$$\frac{\begin{array}{l} \text{มูลค่าปัจจุบันสุทธิผลประโยชน์ทั้งหมด} - \text{ผลลัพธ์ส่วนเกิน (Deadweight)} \\ - \text{ผลลัพธ์จากปัจจัยอื่น (Attribution)} \\ - \text{ผลลัพธ์ทดแทน (Displacement)} \end{array}}{\text{มูลค่าปัจจุบันสุทธิของเงินลงทุนโครงการ}}$$

Financial proxy...

Investment หรือ ลงทุน

สมมติว่า!!!!!!

Change เกิดการ
เปลี่ยนแปลง

ประชาชนมีสุขภาพดีขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนมีโครงการ

สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนมีโครงการ

ชุมชนมีความเข้มแข็งและมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนมีโครงการ

ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนและสร้างรายได้เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนมีโครงการ

Keyword!!!

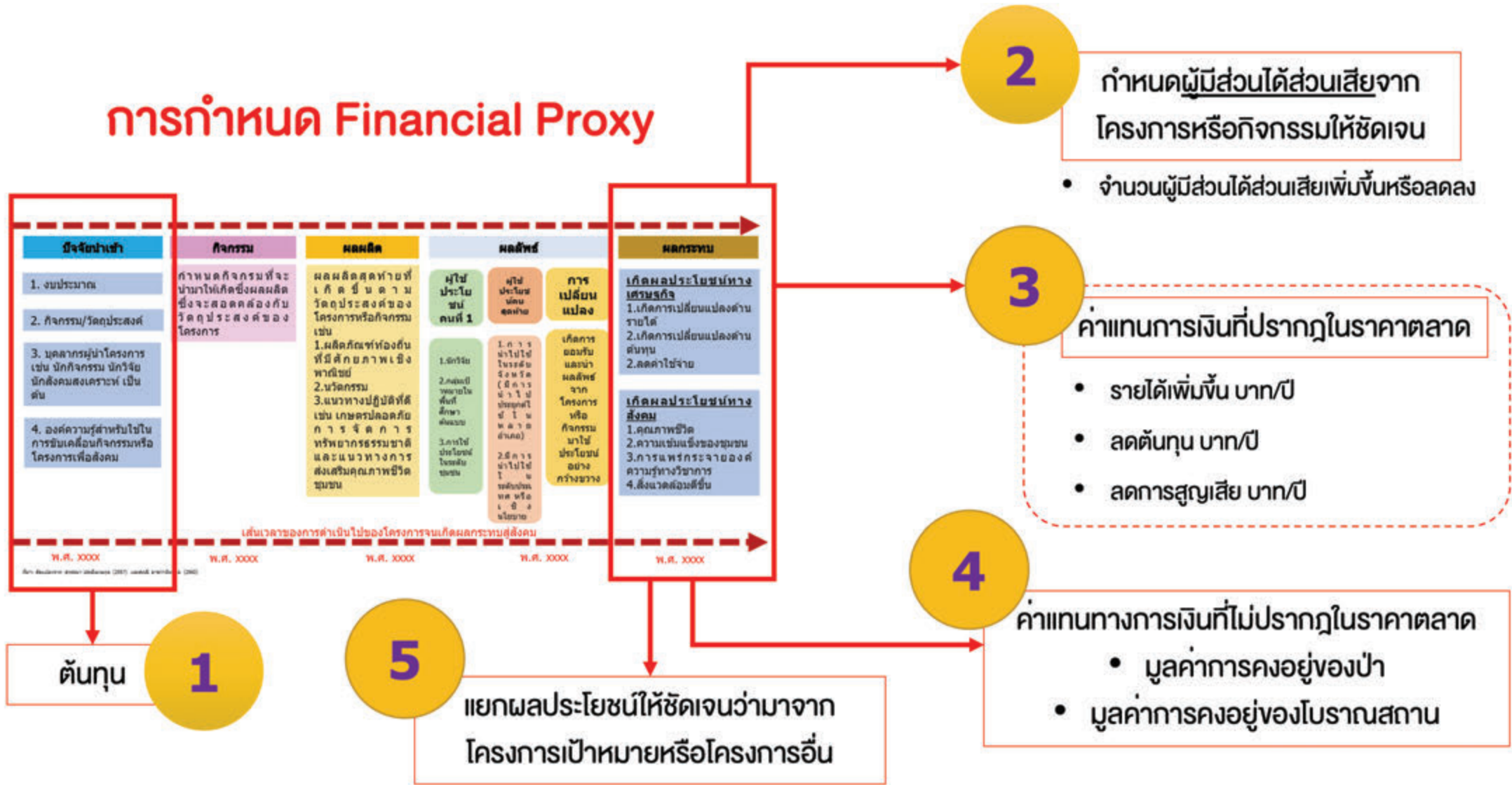
จะวัดอย่างไร?

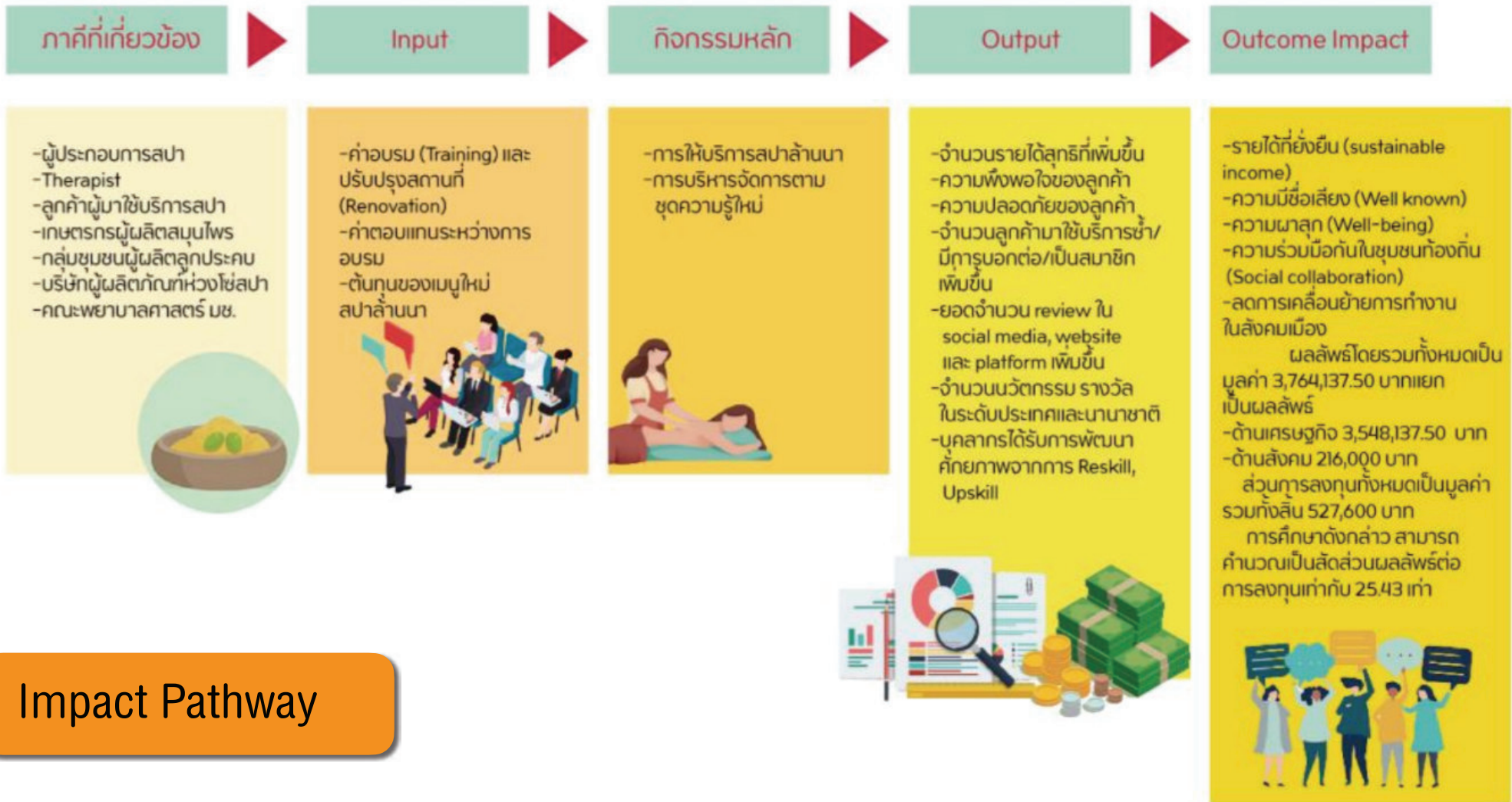
จะวัดโดยวิธีใด?

ตีความคุณค่าของสังคม > เป็นมูลค่า

การกำหนด Financial Proxy

(จารึก สิงห์ปรีชา, 2565)

Outcome

ผลลัพธ์	ตัวชี้วัด	รายละเอียด
รายได้ที่ยั่งยืนของ Therapist (Sustainable Income)	รายได้เฉลี่ยของ Therapist เพิ่มขึ้น (บาท/คน/ปี)	การมีเมนูใหม่ในสถานประกอบการสปาทำให้มีการเพิ่ม ความสามารถ/ทักษะในการทำงานของ therapist มากขึ้นส่งผลทำให้มีรายได้ที่มากขึ้น
การมีชื่อเสียง (Well Known)	การมีชื่อเสียง (Well Known)	การมีเมนูใหม่ในสถานประกอบการสปาทำให้สถานประกอบการเป็นที่รู้จัก มีชื่อเสียงมากขึ้นใน ความสามารถในการให้ Treatment ที่มีความแตกต่าง ซึ่งจะส่งผลให้จำนวนลูกค้าที่มารับบริการมีจำนวนมากขึ้น ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น
ความผาสุก (Well-being)	ราคาของลูกค้ายินดีที่จะจ่ายในการมาใช้บริการสปา เมื่อเทียบการกับต้องไปรักษา (ครั้ง/คน/ปี)	การมาใช้บริการในสปาทำให้ลูกค้ามีความผ่อนคลายทางกายและจิตใจ ลดความตึงเครียด ลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากระบบกล้ามเนื้อของร่างกาย
รายได้ที่ยั่งยืน ของเกษตรกร (Sustainable Income)	รายได้ที่ยั่งยืนของเกษตรกร (Sustainable Income)	การมีเมนูใหม่ในสถานประกอบการสปาทำให้มีจำนวนของการใช้สมุนไพร ในการทำ treatment เพิ่มมากขึ้น ส่งผลต่อจำนวนการผลิตเพิ่มมากขึ้น
รายได้ที่ยั่งยืนของผลิตภัณฑ์ (Sustainable Income)	รายได้เฉลี่ยของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์สปาเพิ่มขึ้น (บาท/ แห่ง/ปี)	การมีเมนูใหม่ในสถานประกอบการสปาทำให้มีจำนวนของการใช้ผลิตภัณฑ์ ในสปาเช่น Essential Oils, Aroma Oils, Scrub เพิ่มมากขึ้นส่งผลต่อ จำนวนการผลิตเพิ่มมากขึ้น
ความร่วมมือกันในกลุ่มชนท้องถิ่น (Social Collaboration)	จำนวนมูลค่าที่ลูกค้าที่สมาชิกในกลุ่มชนผลิตเพิ่มขึ้น (ลูก/บาท/ปี)	การผลิตลูกประคบเป็นการทำงานร่วมกัน ของประชาชนในท้องถิ่น ในการ ที่มีเมนูใหม่และมีจำนวนการใช้มากขึ้นทำให้เกิด ชั่วโมงในการทำงาน ร่วมมือกันมากขึ้น
ลดการเคลื่อนย้ายการทำงานในสังคมเมือง	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปทำงานในเมือง (ครั้ง/บาท/ คน/ปี)	การผลิตลูกประคบเป็นการสร้างงานที่เกิดขึ้นในประชาชนในชุมชน ซึ่งทำ ให้เกิดอาชีพและทำให้ลดการเคลื่อนย้ายของคนในชุมชนไปทำงานในเมือง

(จารึก สิงห์ปรีชา, 2565)

Financial Proxy

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ตัวชี้วัด	ตัวแทนทางการเงิน
Therapist	รายได้เฉลี่ยของ Therapist เพิ่มขึ้น (บาท/คน/ปี)	รายได้สุทธิที่เพิ่มขึ้น (บาท/ปี)
ลูกค้า	ราคาของลูกค้ายินดีที่จะจ่ายในการมาใช้บริการสปาเมื่อเทียบการกับต้องไปรักษา (ครั้ง/คน/ปี)	ราคาของลูกค้ายินดีที่จะจ่ายในการมาใช้บริการสปาในแต่ละ ครั้ง (บาท/คน/ปี)
ผู้ประกอบการ	รายได้เฉลี่ยของผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น (บาท/ปี)	รายได้สุทธิที่เพิ่มขึ้น (บาท/ปี)
เกษตรกร	รายได้เฉลี่ยของเกษตรกรปลูกสมุนไพรเพิ่มขึ้น (บาท/คน/ปี)	รายได้สุทธิที่เพิ่มขึ้น (บาท/ปี)
ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สปา	รายได้เฉลี่ยของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สปาเพิ่มขึ้น (บาท/ แห่ง/ปี)	รายได้สุทธิที่เพิ่มขึ้น (บาท/ปี)
ชุมชนผู้ผลิตลูกประคบ	จำนวนมูลค่าที่ลูกประคบที่สมาชิกในชุมชนผลิตเพิ่มขึ้น (ลูก/บาท/ปี)	รายได้สุทธิที่เพิ่มขึ้น (บาท/ปี)
สมาชิกในชุมชนผลิตลูกประคบ	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปทำงานในเมือง (ครั้ง/บาท/ คน/ปี)	ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (บาท/ คน/ปี)

(จารึก สิงห์ปรีชา, 2565)

ผลการวิเคราะห์ SROI

หน่วย: บาท							
ปี							
	0	1	2	3	4	5	รวม
เงินลงทุนในกิจกรรม	527,600						527,600
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย							
Therapist		1,382,400	967,680	677,376	474,163.20	331,914.24	5,215,933
ผู้ประกอบการสปา		144,000	100,800	70,560	49,392	34,574.40	543,326
ลูกค้า		1,944,000	1,360,800	952,560	666,792	466,754.40	7,334,906
เกษตรกรสมุนไพร		35,437.50	24,806.25	17,364.38	12,155.06	8,508.54	133,709
ชุมชนลูกประคบ		234,000	163,800	114,660	80,262	56,183.40	882,905
ผู้ประกอบการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สปา		24,300	17,010	11,907	11,907	8,334.90	97,759
รวม	527,600	3,764,138	2,634,896	1,844,427	1,294,671	906,270	14,208,540

มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์รวม

โดยสรุปจากผลการศึกษารั้งนี้ อัตราผลตอบแทนทางสังคมต่อการลงทุน 1 บาทเท่ากับ 25.43 โดยใช้อัตราคิดลดร้อยละ 3.5

(จารึก สิงห์ปรีชา, 2565)

Q & A